

"DRAUGAS"

Published Daily Except Sundays
One Year \$5.00
Six Months \$2.50
AT NEWS-STANDS 3 A COPY
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
2324 S. Oakley Ave. Chicago, Ill.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

PIRKITE
LIETUVOS PASKOLOS
BONUS

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 3 CENTAI
PRICE CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, KETVIRTADIENIS, RUGSEJIS (SEPTEMBER) 16 D., 1920 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAL-VOL. V. No. 218

Lietuviai Pertraukė Militari- nius Veikimus

Sutiko Pasiųsti Delegatus Kal- varijon Tarties su Lenkais

Bolševikai Gaminasi Naujon Kampa- nijon Prieš Varšavą

TROCKII NUKELIAVĖS LYDON.

COPENHAGEN, Rugs. 16. — Iš Kauno laikraščiui Berlingske Tidende pranešta, jog Lydon atvykęs Rusijos sovietų karo komisaras Trockii. Lyda yra okupuojama Rusų karuomenės.

Berezinos ir augštojo Dnipro upių apskričiuose organizuojamos naujos bolševikų armijos.

Komisaras Trockii plemuoja didelę žiemos metu kampaniją prieš Lenkus, sakoma Gelsingforso depešoje į laikraštį Politiken. Pareiškama, jog kaikiuriose fronto vietose bolševikai jau pradėję ofensyvą.

Lietuvos vyriausybė sutiko su Lenkų pasiūlymu pasiųsti taikos delegatus Kalvarijon ir tenai pradėti tarybas. Su tuo Lietuvos sutikimu karo fronte Lietuvių karuomenė pertraukė militarinius veikimus prieš Lenkus. Tas įvykis praeito pirmadienio pusiaudieniu.

Pirm to, anot žinių, iš Varšavos, Lietuvių su Lenkais susirėmimai sekė aplink Suvalkus, rytinės Prūsijos parubėžiais.

Iš Varšavos taip pat paduodama žinių, jog Lenkų delegatai Rygos konferencijon jau iškeliavę praeitą antradienį. Delegatai specialiu traukiniu nuvežti Danzigon. Iš ten jūreimis iškeliavę Rygon.

Iš Rygos pranešta, jog tenai jau atkeliavę dalis Rusijos sovietų delegatų.

Iš pasikalbėjimų su sovietų delegatais Rygoje pasirodo tas, kad jei Rusijai nepavyks susitaikinti su Lenkais, tuomet prieš Lenkiją busianti pakelta milžiniška ofensyva.

VOKIEČIŲ PRINCAS PRA- MATO BOLŠEVIKŲ OFEN- SYVĄ.

SAKO, SIANDIENINIS JŲ VEIKIMAS — TAI TIK PRADŽIA.

Paskiau su bolševikais busią blogiau.

Mannheim, Vokietija, Rugs. 2) suveikinta). — Čia vienas vokiečių laikraštinkas turėjo trumpą pasikalbėjimą su žinomu Badeno prinču Maksimilijanu.

Kalbant apie pasaulinę ramybę ir apie Rusijos bolševikų veikimą, jis pasakė: "Siandieniniai bolševikų militariniai veiksmai yra tik menka dalis to, ką bolševikai rengia Europai. Ateis laikas, kuomet Maskvos sovietas pakels ofensyvą prieš visą dabartinį pasaulio patvarkymą."

Princas sako, jog šandie da ryti taiką su Maskvos valdžia, reiškia ne kita, kaip tik karčiai apsigalvoti. Nes bolševikų taika yra tik paprastoji apgaulybė.

Sako, Leninas yra gana gudrus žmogus. Jis padaro taikas su parubėžinėmis valstybėmis, kad paskui pelnytų. Nekuomet jis gražinąjį nesu- gyvens su tomis šalimis, kur negyvuos proletariato diktatura. Jis dės pastangas tose šalyse pakelti civilį karą ir paskui įsimaikyti. Įsimaikymo pasekmės kiekvienam gali būti žinomos.

Princas Maksimilijanas tvirtina, jog ir pati Vokietija neapsisaugos nuo Maskvos sovietų plėtojamos ofensyvos prieš Europą. Ir Vokietijai prieš praleisti karų valandų. Nes jau šandie rytinė Prūsijos varoma plati bolševikinė kampanija.

KOREONAI ŽUDO JAPONŲ POLICIJĄ.

Tokyo, Rugs. 16. — Iš Korejos vakar pranešta, jog žuvę daugybė Koreonų ir Japonų policijos, kuomet Koreonai pakėlė atakas prieš prižiūrėtojus tvarkos.

Prieš policiją visur užpuolimai atlikti kaip kartais tuo metu, kuomet Koreją lankė Suv. Valstijų kongreso atstovų partija (burys).

Pyongyange Koreonai mėgino prieti prie tų kongreso atstovų ir jiems induoti petiją apie Korejos padėtį valdant tą šalį Japonams.

Tečiaus policijos viršininkas įsakė paliecomams neprileisti žmonių, prie atstovų. Septyniolika policionų tad tuojaus sustreikavo. Jie aiškiai pamatė, kaip tai neteisingai ir žiūriai pasielgiama su Koreonais.

Policijos viršininkas tad kėlė streikininkų prašalino iš tarnybos. Po to gyventojai užpuolė policiją.

Kiek paskiau pranešta, jog policija visgi patvarkiusi riaušinius.

PIRKITE KARŠTĄ TAUPY-
MO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

SIANDIE ĮVYKSTA PRAN- CUZŲ KABINETO SUSI- RINKIMAS.

Būs tariamasi prezidento re-
zignavimo klausime.

Paryžius, Rugs. 16. — Vietos laikraščiai vakar buvo pas-
kelbė, kad kaip šandie Pran-
cuzų ministrų kabinetas tu-
rės posėdį ir aptars preziden-
to Deschanel rezignavimo
klausimą.

Sakoma, busią nutarta pa-
reikalaoti, kad prezidentas re-
zignuotų. Tik nesutinkama
tame, ar jis turi rezignuoti
tuojaus, ar palaukti kito mė-
nesio, kuomet sesijon susi-
rinks parlamentas.

Daugelis šalies politikų sto-
vi už tai, kad palaukti kol
susirinks parlamentas.

Nauji kandidatai.

I naujus prezidentus yra
keletas kandidatai. Pirmojon
vieton statomas dabartinis mi-
nisteris pirmininkas Mille-
rand. Paskui seka Jonnart,
ambasadorius Vatikane.

Toliaus: Raoul Peret, žemes-
niojo parlamento buto pirmi-
ninkas; Ribot, buvęs premje-
ras; Jules Pams, buvęs vidū-
jinių reikalų ministeris, ir ki-
ti.

Millerando pozicija prezi-
dentystės klausime nežinoma.
Daugelis nuomonianija, jog jis
atsisakydams užimti Deschane-
lio vietą. Nes tai būtų didis
politikinis nemandagumas.

Bet jei jis taip padarytų,
nebutų šaliai vargo. Nes yra
kandidatų.

Deschanel serga.

Prezidentas Deschanel serga
ir negali pildyti oficialių pre-
zidento pareigų. Jis nepasvei-
ksta po žinomo nelaimingo at-
sitikimo, kuomet jis iškrito
per langą iš traukinio, pasta-
rajam smarkiai važiuojant.

Čia kalbama, jog neseniai
prezidentui pasitaikiusi nauja
nelaimė. Vaikščiojant vie-
name parke jis paslydęs ir in-
kritęs kudron, kurioj auga
vandeninės lėlijos.

Nežinia, kiek tiesos tose
kalbose.

SUOMIJA GAVO IŠEJIMĄ ARKTIKI JURĖSNA.

Tap pranešama iš Maskvos.

Londonas, Rugs. 16. — Ki-
birkštiniu telegrafu iš Mask-
vos pranešta, jog Rusų-Suo-
mių taikos konferencijoje Suo-
mijai pripažintas išėjimas iš
Arktikos jūrės per Pečengą.
Per ten Suomija galės betar-
piausiai susisiekti su Norvegija.

JUGOSLAVIJA SUSITAIKĖ SU BULGARIJA.

Belgradas, Rugs. 16. — Ju-
goslavijos parlamentas vakar
ratifikavo taikos sutartį, pa-
darytą su Bulgarija.

Washington Boulv. Igoninė-
je mirė Edward Linden, 42
metų, kurs aną dieną buvo iš-
kritęs per langą nuo trečio-
jo aukšto.

ŠVENTASIS TĖVAS RUPI- NASI IŠEIVIŲ LIKIMU.

Rymas, Rugs. 16. — Sulig
Sventojo Tėvo Benedikto Pen-
kioliktojo nurodymų, konsisto-
rijalė kongregacija įsteigė nau-
ją įstaigą, kurios tiklas suvie-
nodinti darbuotė kapelionų,
kurie dvasiniais reikalais ap-
rupina išseivius, ypač Suv.
Valstijose ir pietinėj Amerikoj
Buvusio karo metu buvęs
militarinis vikaras, pralotas
Cerrati, paskirtas pirmutiniu
išseivių kapelionų vyskupu. Jis
bus konsekruotas Spalių 3.

"SAUSIEJI" BIJOSI ŠE- KANČIO KONGRESO.

Nes prohibicija gali but pa-
versta niekais.

Washington, Rugs. 16. —
"Anti-Saloon" sąjungos va-
dai čia turi suvažiavimą. Jie
tariais, kokių imties priemo-
nių, jei sekantis kongresas
persaltai atsineštų į aštuonio-
liktąjį prohibicijos amendmen-
tą ir atsakytų palaikyti šaly-
je prohibiciją įstatymą. Be
šito jie dar apgalvoja priemo-
nes apie "apsausinimą" viso
pasaulio.

"Sausųjų" vadai sako, jog
kongresas amendmento atšau-
kti neatsiims. Bet tasai pat
kongresas gali sukoneveikti tą
amendmentą. Kongresas gali
leisti dirbti svaigalus su di-
desniu nuosimėiu alkoholio,
kaip to reikalauja didžiama
šalies gyventojų. Tuomet, a-
mendmentas, suprantama, ne-
tektų jokios vertės.

Šandie palaikyti šalyje pro-
hibiciją vyriausybei atsieina
daugiau šimto milijonų dolie-
rių. Tais pinigais palaikomi
prohibicijiniai agentai su puo-
šniais ofisais. Bet jei kongresui
ineitų kas galvon tas išlaidas
sumažinti, tuomet taip pat ma-
ža nauda būtų iš to amendme-
nto.

ANGLIJA ATVIEŅEJA AIRIJĄ.

Uždarytas Queenstown uostas.

Londonas, Rugs. 16. — Ang-
lijos admiralitetas oficialiai
paskelbė, jog Airijos uostas
Queenstown uždarytas visiems
pasažieriniams garlaiviams ne
apribuotu laiku.

Tasai parėdymas yra suriš-
tas su kitomis priemonėmis
patvarkyti Airiją.

Pasakojama, jog taip busią
pasielgta ir su kitais Airijos
uostais. Norima atvienėti Ai-
riją.

Atsiliepia į Ameriką.

Trisdešimts penktoji diena
šandie, kaip kalėjime badanija
Corko lordas majoras McSwi-
ney. Blogas jis yra. Nekalba.
Bet jam sugrįžusi atmintis.
Nepasiverčia, nes visas nutir-
pęs. Kad jei jis tuojaus bu-
tų ir palinuosuotas, jam mirtis
neišvengtina. Nes jis jau ne-
galėtų pasveikti.

Taip tvirtina kalėjimo gy-
dytojas.

Badanjančio majoro sesuo
Mary paskelbė atsiliepiamą į
Ameriką. Šino kartu ne į vy-
riausybę, bet į gyventojus.

PRANCUZAI GAL TURĖS AUGSTUS PASTOS MO- KESCIOUS.

Jie nori visose šalyse pabranginti siuntimą laišku.

Paryžius, Rugs. 16. — Jei
Prancuzų vyriausybė nesuk-
lups su savo plenais, Pran-
cuzijos gyventojai bus priversti
mokėti dvigubą mokestį už
siuntinėjamą laišku į užrube-
žius.

Šandie pačioj Prancuzijoje
paštos patarnavimas taip pa-
brangintas, kad gyventojai ta-
me mato aiškų neteisybę.

Ateinanti mėnesį Madride,
Ispanijoje, turės sesiją Uni-
versalė Paštų Unija. Suvažia-
vime Prancuzijos delegatai,
sakoma, paduos sumanymą pa-
didinti internacijonālę paštų
ratą.

Paštų, telefonų ir telegrafų
ministeris Deschampsy nuo-
moniauja, jog ateityje pačioje
Prancuzijoje prie paprastųjų
laišku prisieis lipinti 50 cen-
timų (10 centų) paštos žen-
kelius, gi prie atviručių 25 cen-
timų (5 centų). Jis sako, jog
šandie pabrangusi pati pope-
ra, pavartojama ženkleliams
ir atvirutėms. Pabrangusi vi-
sa spaudinamoji medžiaga ir
patsai darbas.

Universalės Paštų Unijos su-
važiavime Prancuzai, sakoma,
pasiūlysią savo franką, kaip
internacijonālę monetarinę vie-
natą paštų reikaluos.

Sulig laikraščio Petit Pari-
sien, Anglijos paštų komitetas,
kuriame pirmininkauja Lord
Robert Cecil, tvirtina, jog pa-
štų patarnavimą pabrangini-
mas nereikalingas. Nes ir šian-
die transportacijai išlaidos
surenkamos. Tad kokiam ga-
lui nauja gyventojams sunkei-
nybė?

Mediniu alkoholiu užsinuo-
dijęs mirė Richard McLaugh-
lin, 31 metų.

ANGLIJA ATVIEŅEJA AIRIJĄ.

Uždarytas Queenstown uostas.

Londonas, Rugs. 16. — Ang-
lijos admiralitetas oficialiai
paskelbė, jog Airijos uostas
Queenstown uždarytas visiems
pasažieriniams garlaiviams ne
apribuotu laiku.

Tasai parėdymas yra suriš-
tas su kitomis priemonėmis
patvarkyti Airiją.

Pasakojama, jog taip busią
pasielgta ir su kitais Airijos
uostais. Norima atvienėti Ai-
riją.

Atsiliepia į Ameriką.

Trisdešimts penktoji diena
šandie, kaip kalėjime badanija
Corko lordas majoras McSwi-
ney. Blogas jis yra. Nekalba.
Bet jam sugrįžusi atmintis.
Nepasiverčia, nes visas nutir-
pęs. Kad jei jis tuojaus bu-
tų ir palinuosuotas, jam mirtis
neišvengtina. Nes jis jau ne-
galėtų pasveikti.

Taip tvirtina kalėjimo gy-
dytojas.

Badanjančio majoro sesuo
Mary paskelbė atsiliepiamą į
Ameriką. Šino kartu ne į vy-
riausybę, bet į gyventojus.

SERBAI GRUMOJA ALBA- NIJOS LAISVEI.

JIE GALI SUSKALDYTI
ŠALĮ.

Italija darbuojasi už Albian-
jos nepriklausomybę.

Rymas, Rugs. 16. — Alba-
nija, kuri praeitą vasarą pa-
sekmingai kariavo už savo ne-
priklausomybę prieš Italiją,
šandie susilaukė naujo prie-
šininko. Tai Serbija, kuriai
leista pavergti Černogoriją,
Kroatiją ir kitas mažasias ša-
lis ir garsiai pasivadinti Ju-
goslavijos vardu.

Italija šimet po visos eilės
nepavykimų pasitraukė iš Al-
banijos ir pripažino tai šaliai
nepriklausomybę. Italams pa-
sitraukus, tuojaus Albanijon
užtelėjo Serbai ir šitie mėgi-
na pamušti tą šalį.

Kiek tai vargo, kiek tai ne-
laimių tai nelaimingajai ša-
liai.

Šandie Albanai trijuose
frontuose ginasi prieš užpuo-
likus Serbus. Bet ne visur ga-
li atsilaikyti. Albanams trūk-
sta reikalingo šiem laikams
susiorganizavimo. Trūksta
jiems ginklų, amunicijos ir
pagaliam maisto.

Tad Serbams jau pavyko
įsibriauti vidurinėj Albanijon
ir jie šandie yra atsistoję to-
kion pozicijon, jog šalį gali
perskelti perpus.

Ko Serbai nori.

1918 metais rudenį, kuomet
padaryta armistacija tarkin-
kų su Vokietija, tarkininkai
Serbams pripažino užimti kai-
kurias Albanijos teritorijas.
Jiems tas buvo pripažinta pa-
daryti laikinai, tiktai armis-
tacijos metu.

Bet įsikraustę Serbai į tas
teritorijas gal-gale atsiskak-
ė anas apleisti. To negana. Jie
panorėjo kaskartas užimti vis
didesnius plotus. Albanai su
ginklais Serbams pasipriešino,
kuomet negelbėjo juos iš ten
prašalinti gražiuoju.

Už tą pavartojimą ginklų
tuojaus Serbai pakilo prieš
Albanus ir šandie terioja ša-
lį. Serbai to nedarė, kuomet
toj šalyj veikė Italai. Bet kaip
greitai Italai pasitraukė, tuo-
jaus ėmėsi atakuoti Albanų
karuomenę.

Tas reiškia, jog Serbai varo
imperialistinę politiką. Ir kol-
kas, išėmus Italiją, kitos vie-
špatijos jų nesubara.

Serbai po didžiulio karo už-
ima lygiai tokią poziciją, kaip
kad Lenkija. Kaip Lenkija
savo rubežius mėgino praplė-
sti mažesniųjų tautų lėšomis,
taip elgiasi ir Serbija.

Ta vienu ir kitu imperija-
listinė politika — tai Pran-
cuzų diplomatų padaras. Bet jis
kenkia demokratybei, del ku-
rios kariavo Amerika. Dėlto
kaip Lenkai jau atšipo dan-
tis, taip gali but ir su Serbais.

Serbai ignoruoja Albanus.

Kuomet praeitą Liepos mė-
nesį Italija pavedė Albanams
žinomą Albanijos uostą ir mie-

stą. Avlona ir Albanai pradė-
jo galvoti savitai valdyties ir
sustiprino gyvuojančią savo
vyriausybę, tuo metu Serbai
vis dar okupavo kaikiurias Al-
banijos teritorijas ir nemanė
pasitraukti, nors pagal teisy-
bės, turėjo tai padaryti.

Tad Albanai, nieko nelau-
kė, paskelbė, idant visi svetim-
šaliai apleistų Albanijos teri-
torijas. Tasai paskelbimas la-
bjausia buvo taikomas i Ser-
bus.

Serbai nieko neatsakė i tą
reikalavimą ir dar labjau su-
stiprino savo garnizonus oku-
puotose teritorijose.

Rugpjūčio pabaigoje neap-
siktę Albanai užatakavo
Serbus. Ataka jiems pavyko
vienoj vietoj. 2,000 Serbų pa-
imta nelaisvėn. Serbus vyda-
mi Albanai buvo inėję net pa-
čion Serbijon. Bet veikiai iš
ten atsimeję.

Po šito Serbai puolė prieš
Albanus. Tą padarė visai ne-
tikėtai ir tai tokioj vietoj,
kur buta labai mažai Albanų
kareivių. Tad jiems ir pavyko
įsibriauti Albanijos gilumon.

Italija darbuojasi.

Šandie Serbai jau grumoja
pačią Albanijos sostinę Tira-
nā. Jie taip pat smarkiai vei-
kia ir aplink Seutari. Jie gali
paimti šitą miestą. Bet to ne-
daro. Nes Seutari yra tarkin-
kų karuomenės, kuri ten
reprezentuoja augščiausią tal-
kininkų tarybą.

Bet kitur Serbai terioja ša-
lį turėdami skaitlingą armi-
ją, sudarytą iš pavergtų jos
šalių.

Kuomet Serbai deda pas-
tanges pamušti Albaniją, Ita-
lijos ambasadorius Washingto-
ne gavo instrukcijų kreipties
į prezidentą Wilsoną, kad jis
patvirtintų Albanijai neprik-
lausomybę. Nes taip padary-
ti leidžia Amerikos politika.
Tuomet Serbai turėtų išeiti iš
Albanijos pakabinę nosis.

PASIMATYS MINISTERIU PIRMININKU.

Paryžius, Rugs. 16. — Čia
gauta žinių, jog kaip šandie
mieste Biorritz pasimatysis
Prancuzijos ir Anglijos minis-
teriu pirmininku, Millerand ir
Lloyd George.

PANAMOS PREZIDENTAS ELEKTAS WASHINGTONI

Washington, Rugs. 16. — Čia
trumpam laikui atkeliavę
Panamos respublikos prezi-
dentas-elektas Parras. Oficialiai
jis čia sutiktas.

BIZNIERIAI GARSINKITES "DRAUGE."

PINIGŲ KURSAS.

Svetimų šalių pinigų vertė, ma-
nant nemažiau \$25,000, Rug-
s. 15 buvo tokia sulig Merchants
Loan and Trust Co.:
Anglijos sterlingų svarui \$3.4
Lietuvos 100 aukšnių 1.7
Lenkijos 100 markių 1.7
Vokietijos 100 markių 1.7
Prancuzijos už \$1.00 15 fr.
Italijos už \$1.00 23 l. 4

Lietuvių Katalikų Dienraštis

"DRAUGAS"

Eina kasdieną išskyrus nedidelius.
PRENUMERATOS KAINA:
CHICAGO IR UŽSIENYJE:
Metams \$6.00
Pusmetiui 4.00
SUV. VALST.
Metams \$6.00
Pusmetiui 3.00

Prenumerata mokai iškalno. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos
nuo Naujų Metų. Norint permal-
nyti adresą visada reikia prisijūti
senas adresu. Pinigai geriausia stu-
ti išperkant krasoje ar ekspres "Mo-
ney Order" arba įdedant pinigų į
registruotą laišką.

"Draugas" Publishing Co.
2334 S. Oakley Ave. Chicago.

Vilnius ant Žemlapio

Eidami derėtis su bolševikais del ribų Lenkai paskelbė sau reikalaujant ties Vilnium žemių į rytus nuo 26 meridi-
jano.

Meridijonais vadinasi tos li-
nijos kurias mokslininkai veda
išilgai žemės nuo šiaurinio iki
pietinio jos galo. Meridijaną
skaičiai nepastovūs, nes vieni
šalių mokslininkai pirmuoju
meridijanu vadiną tą liniją,
kuri eina per Paryžių, kitų —
kuri eina per Anglijos miestelį
Greenwich. Ta pati eina ir per
Londoną. Treti pirmąjį meri-
dijaną veda per salas Ferrero,
esančias Atlanto vandenynė.

Kadangi Lenkai, kalbėdami
apie 26 meridijaną minėję ir
Vilnių, tai jie, matomai, skai-
to meridijanus nuo Greenwich.
Lietuvos sostinė gulį tarp
25-to ir 26-to rytinio meridi-
jano nuo Greenwich.

Vilnius yra dusyk arčiau
prie 25-tojo Greenwich meridi-
jano negu prie 26-tojo. Tame
daikto atstumas nuo meridi-
jano iki meridijanui yra apie 40
milių. Tai-gi išeina, kad Vil-
nius yra apie 13 milių į rytus
nuo 25-tojo meridi-jano ir apie
26 mailės į vakarus nuo 26-to-
jo.

Paralelėmis mokslininkai va-
dina vienokio tolimo linijas
vedamas skersai apie žemę iš
rytų į vakarus tolygių su ek-
vatorium arba lygintojumi. Tuo
pastaruoju vardu vadinasi
mokslininkų nutiesta linija
apjuosianti žemę pačioje jos
storoje lygiai toli nuo abie-
jų jos galų, vadinamų poli-
sais.

Linijos einančios tolygiai su
ekvatorium apie šiaurinį žė-
mės galą vadinasi šiaurinėmis
paralelėmis, o linijos apie pie-
tininį galą vadinasi pietinėmis.
Tarpe jų yra keturios kitokio
vardo linijos, bet kalbant apie
Vilnių anų nėra kaip prita-
kinti.

Vilnius yra apie dešimtį
milių arčiau prie ekvatoriaus
arba lygintojans negu Kau-
nas, nors geležinkelio važiuo-
jant išrodo visai priešingai.
Per Kauną eina penkiasde-
šimts penktąjį šiaurinė para-
lelė, o Vilnius lieka į pietus
nuo jos.

Jeigu išsipildytų Lenkų no-
ras gauti visas žemes į rytus
nuo 26 meridi-jano, tai jiems
tektų šitos grynai lietuviškos
vietos: Kalkunai, Skrudeliai,
Ežerėnai, Vidzai, Kasiunai,
Svenčionys, Kreva, ežerai Svi-
ras ir Naročius su daugybe
mažesnių netaip žymių vietų.

Tokių būdu ta Lenkų silo-
moji linija yra visai nepriim-
tina grynai etnografijos žvilg-
sniu, jau nakaibant apie kitus.

Lietuvos ir Lenkijos
Karo Priežastis.

Karui kylant dažniausiai a-
bi pusės išrodo teisingos. A-
merikos spauda labai rupe-
tingai patarnauja Lenkams
paskelbdama jų nusiteisini-
mus. Toli netiek patarnavimo
turime iš čionykščios spaudos
mes Lietuviai.

Lenkai sakosi neperėję savo
ribų ir Lietuviai sakosi nepe-
rėję savųjų. Klausimas tat
kyla, kas meluoja?

Atydziai įsiskaičius į Lenkų
pasiteisinimus Amerikos spau-
doje matyti, kad jie savo ribo-
mis vadina kitados nutiestą
Focho demarkacijos liniją.

Tie pasiteisinimai užtyli du
dideliu daigtu. Pirmasis yra
tas, jog Fočas Lietuvos de-
legacijai Paryžiuje ir Lietuvos
valdžiai Kaune aiškiai pasakė,
kad jo linija nėra galutina
dviejų tautų riba, o tikrai lai-
kina demarkacijos linija rei-
kalinga karni su bolševikais.
Kuomet bolševikai apgulė Var-
šavą, tuomet Focho linija sa-
vaimi buvo išnykus, o po to
Fočas naujos linijos nebeda-
rė nei senosios neatstatė. To-
kiu būdu Focho linija nieko ne
reiškia. Ji buvo vien tik stra-
teginė ir tos strateginės reikš-
mės ji neteko, kaip tik Len-
kai pasistumėję gilyn į Rusi-
ją.

Antras dar svarbesnis daly-
kas, kad Focho linija buvo
užimusi lietuviškai kalbančių
žemių: Seinai, Punksas, Dau-
giai, Švenčionys ir kiti. Tą
lietuviškai kalbančių žemių
pavedimą Lenkams Prancūzai
teisino strategijos reikalais.
Tiems reikalams išnykus Llie-
tuvs karuomenė ir kanjasi už
tatai, kad tos žemės priklausy-
tų Lietuvai.

Savo ribomis Lietuva vadi-
na tas ribas, kurias nutiesė
Lietuvių derybos su bolševi-
kais, ty. nuo Sokolkos išsiai-
s Augustavo perkasu senosios
Suvalkų gubernijos ribomis iki
Prusų ribos. Lenkai nenori to
pagerbti iš to ir yra karas. An-
glijos užbrėžinių dalykų mi-
nistras Curzon užbrėžė ribą
tarp Lietuvos ir Lenkijos,
maždaug, taip pat kaip ir tai-
kos sutartis su bolševikais,
bet Lenkai Curzono linijos ne-
silaikydami buvo atsidanginę
net iki Kalvarijai.

Ginčas ir karas kyla iš to,
kad Lenkai ribomis skaito ne-
laimingą Focho liniją, o
Lietuviai žiuri tikrųjų ribų
rimtai nutiestų dviem tarptau-
tiniais aktais: savo sutartimi
su bolševikais ir Curzono li-
nija.

Lenkai patys padavė Lietu-
vą Tautų Sąjungos teismui,
bet dabar vis-gi jo nelaukia
tik smarkauja. Matyt jau jie
pajuto, kad tas teismas išeis
netaip, kaip Varšava nori.

LAIŠKAS "DRAUGO"
REDAKCIJAI.

Gerbiamoji "Draugo"
Redakcija:

Malonėkite patalpinti "Drau-
go" Sv. Kazimiero Draugijos
įgaliojimą, kurio kopiją čia
priduodu, o taip-gi sekančius
kolis mano žodelius.

Turin garbės pranešti pla-
čiai visuomenei, kad apsi-
ėmiau atstovauti Sv. Kazimie-
ro Draugijai ir darbą, Dievui
padedant, jau pradėjau. Nuol-
ankiai meldžiu visokiais Kau-
niškės Sv. Kazimiero Draugi-
jos reikalais kreipties šiuo ad-
resu:

Rev. D. Mikšys,
4557 So. Wood St.,
Chicago, Ill.

Tautų Sąjunga ir Republikonai

Kitados mes tankiai rašy-
davome apie Tautų Sąjungą,
nes mintijome, kad ji duoda
Lietuvai vilties būti neprigul-
mingai ir nedalyvauti nei ko-
kioje militaristų sutartijoje. Pas-
kui mūs viltis sumažėjo ir
skauda pasidarė ji atsiminusi.
Dabar įvyko du atsitikimu, ver-
čiančiu atnaujinti atidėtąjį da-
lyką. Republikonų kandidatas
į prezidentus senatorius Har-
ding 28 Rugsėjo išdėjo savo
programą ir kalbėjo apie Tautų
Sąjungą taip, kad viltis
ėmė atgyti. To paties Rugsė-
čio 30 dieną kilo karas tarp
Lietuvos ir Lenkijos, bet tē-
sėsi tik savaitę ir ginčas pe-
rėjo į Tautų Sąjungos teis-
mą.

Amerikos nuomonė apie tą
mūs teisę turi mums ištiki-
rųjų rūpėti. Tą nuomonę y-
ra dvejopa, arba nors išrodo
dvejopa. Prez. Wilsonas ir jo
šalininkai yra tos, kad Tautų
Sąjunga yra gera taip,
kaip įtraukta į Versailės Ko-
taikos sutartį, po kuria Vokie-
čiai pasirašė Birželio mėnesi-
je 1919 m. Senatorius Harding
priklauso prie partijos kova-
jančios su prezidento partija.
Wilsonas yra demokratas,
Hardingas yra republikonas.
Hardingas aiškiai sako, kad
Versailės'e sustatytoji taikos
sutartis, ypač Tautų Sąjungos
įstatai yra netikę.

Žiurint į Wilsono saatikius
su Anglija 1919 m., ir 1920-
taisiais, atsimenant Wilsono
pagelbininko Lansing'o žo-
džius apie Versailės'e Tautų
Sąjungą rodosi, kad nei jis ja
nesidžiaugia. Paprastam svei-
ko proto žmogui sunku su-
prasti, kaip galėjo Wilsonas
pritarti tai sąjungai, kuri taip
ant juoko palaikė jo išskimin-
gai ir nuodėdžiai paskelbtus
keturioliką punktų. Jie turė-
jo būti pasaulio konstitucijos
kertinis akmuo, o pavirto mu-
lo burbulu.

Jau daug sykių pažymėjo-
me, kad Versailės'e Tautų
Sąjungą nėra visų laisvų tau-
tų sąjunga, o tikrai kai-kurių
didžiųjų viešpatijų sutartis pa-
griebti pasauli savo įtekmėn.
Kada gražų, arba nors vidu-
tinišką, žmogaus veidą artis-
tas taip nupiešia, kad žiurin-
tys turėtų juoktis arba nusi-
spjauti, tada vadinasi ne por-
tretas, tik karikatūra. Toliau
karikatūra Versailės'e pasida-
rė iš Tautų Sąjungos.

Kitų laikraščių meldžiu at-
spaudinti tą mano pareiški-
mą.

Kun. D. Mikšys.

Įgaliojimo kopija.

SV. KAZIMIERO DRAUGIJA
KAUNE
Birželio 2 d., 1920 m.
No. 150.

Įgaliojimas.

Sv. Kazimiero Draugijos val-
dība parašais ir draugijos
atspauda šiuomi raštu įgalio-
ja b. Debeikių kleboną ir Pri-
amuro krašto Rusų karuome-
nių karo kapelioną kun. Do-
miniką Mikšį atstovauti su-
mums Amerikoje renkant tuo
tikslu Sv. Kazimiero Draugijai
aukas, priminėjant visokerio-
pus Sv. Kazimiero Draugijos
narius, bei visų mūsų leidžia-
mųjų laikraščių prenumeratą
tam tikrais bendrais Amerikos
ėmėjams nustatytais dėsniais.
Kaunas, Birželio 2 d., 1920 m.

Fr. A. Dambrauskas,
(Antspauda) Pirmininkas
Kun. Pr. Pankauskas,
už sekretorių.

Kaip anapus karikatūros
yra tikras žmogus, taip ana-
pus Versailės'e Tautų Są-
jungos yra tikras ir stipras
pasaulio troškimas, kad tau-
tos liautusi peštynėmis ieško-
jusios teisybės, o susidarytų
bešališka teisma. Jo ištarmė
turėtų atstovėti karo reikalą.

Karių panaikinimas yra ly-
giai Europos ir Amerikos rei-
kalas. Jis nėra ir negali būti
svetimas Sąvienytoms Vals-
tijoms. Todėl mes džiaugiamės
senatoriaus Harding'o žo-
džiais:

I believe humanity would
welcome the creation of an
international association for
conference and a world
court whose verdicts upon
justifiable questions this
country, in common with
all nations, would be both
willing and able to uphold.
The decision of such a
court or the recommendations
of such a conference
could be accepted without
sacrificing on our part or
asking any other Power to
sacrifice one iota of its na-
tionality.

Tat reiškia: Aš tikiu, kad
žmonių giminė džiaugtųsi i-
dant įvyktų tarptautinis su-
sivienijimas konferen. tiks-
lu ir pasaulinis teismas, drau-
gės ištarmės apie tam tikrus
klausimus šita šalis, drauge
su visomis tautomis, ir no-
rėtų ir galėtų palaikyti. To-
kio teismo ištarmė, arba to-
kios konferencijos patarinė
galima būtų priimti nepa-
venčiant iš mūs pusės, nei
nereikalaujant kitos viešpa-
tijos pašvesti, nei vieną sa-
vo neprigulmybės iotą.

Iota buvo mažiausia raide-
lė šventame Rašte. Tai-gi
Harding'as sako, kad Tautų
Sąjunga su teismu ir konfe-
rencija visai nėra sumažini-
mas keno nors neprigulmy-
bės. Tie Harding'o žodžiai ke-
leriopai svarbūs delto, kad
spaudoje Wilsono priešininkai
prieš Tautų Sąjungą kovojo
daugiausiai tuomi, kad ji ma-
žinant Sąvienytų Valstijų ne-
prigulmybę.

Ne to mažinimo nėra. Yra
kita begalo didelė yda Ver-
sailės'ėje Tautų Sąjungoje,
butent, kad ji ne visoms tau-
toms prieinama. Harding'as
kas žin kodėl nedrįsta aiškiai
ir pilnai kritikuoti tą ydą. Bet
jis ją mato. Jis minėja, kad
to pasaulinio teismo ištarmės
Sūvienytos Valstijos palaikys
"in common with all na-
tions". Tai reiškia, kad, anot
Harding'o, Tautų Sąjungoje
turi būti visos tautos.

Kol kas Harding'as dar
nepaduoda pilno programo,
kaip tas teismas išrodyt ir ko-
kia bus konferencija. Bet se-
natorius žada tapęs presiden-
tu sukviesti kuolabusiai pri-
tyrusius šios šalies protus vis-
tiek koki būtu jų gyvenimo
takai, nežiurint prie kokių par-
tijų jie prisidėjo.

Jau dabar republikonų kan-
didatas į prezidentus sako,
kad tas pasaulinis teismas ta
tarptautine konferencija su-
tvirtintas turi sudaryti "lai-
svų tautų draugiją... taip su-
tvarkintą, kad taikos išgy-
venimas būtų protingai gali-
mas" (society of free nations...
so organized as to make attain-
ment of peace a reasonable
possibility).

Ypatinai džiaugiamės tuo
žodžiu free nations — lais-
vų tautų draugija! Tuomi Har-
ding'as pataiso didžią Versai-
lės'e sutarties klaidą.

Jis pataiso tris stambiasias
klaidas: pirmiausiai jis įveda
teismą, paskui jis kviečia į
sąjungą visas tautas, pagalias
jis rupinasi, kad jos būtų liuo-
sos ir sąjungoje.

Taip buvo kalbėjęs ir Wil-
sonas Vasario mėnesi 1918
m. Kai kam galėjo rodytis,
kad tai tik demokrato buvusio
profesorius Wilsono išsiva-
jota mintis. Bet dabar tą patį
atkartoją visą amžių politikoje
perleides Harding'as galin-
giausias partijos parinktas
augščiausiai vietai žmogus,
kuomet jis labiausiai nori į-

tikti ir tai partijai ir visiems
Sūvienytų Valstijų piliečiams.

Tat-gi aišku, kad visų lai-
svų tautų sąjunga teisma, ne
ginklais, užbaigianti tarptau-
tinius kivičius buvo visos A-
merikos mintis.

Todėl mums Lietuviams vi-
są savo viltį turintiems są-
jungoje nėra reikalo nusimin-
ti. Ypač nėra reikalo truk-
inti ryšius su Amerika. Nes-
dukim akių užtekėti mažais
purvo lašais, o žiūrėkim į di-
delę ir šviesią savo ir Ameri-
kos naudą.

LIETUVOS STEIG. SEIMO DARBAI.

Liepos 23 d. posėdyje Seimo
nariai svarstė karo stovio įve-
dimo klausimą.

Krašto Apsaugos Ministeris
Žukas praneša Seimui, kad Mi-
nisterių kabinetas pageidauja,
kad visoje šalyje būtų įvestas
karo stovis. Tai reikalinga to-
del, kad daugybė žemiausios
rūšies agitatorių, naudodamies
laisve, liuosai važinėja po vi-
są Lietuvą ir visur skleidžia
bolševikišką propagandą. Kiti
supirkinėja produktus ir juos
slapta gabena į Vilnių ir į ki-
tas vietas. Kaune pasirodo
stoka maisto vietiniams gy-
ventojams. Nebesant karo sto-
vio šių nelaimių negalima pra-
šalinti. Tas darbas labai pa-
lengvėtų, jei būtų įvestas ka-
ro stovis.

Į šį klausimą pirmiausia
prabilo vardu social-demokra-
tų partijos St. Kairys. Jis pra-
nešė, kad jo partijos atstovai
balsuos prieš karo stovio įve-
dimą. Jo nuomone "visuomenė
nereikia varžyti, o auklėjant
įvesti į valstybinį darbą."

Socialų liaudininkų ir val-
stiečių sąjungos vardu kalba
A. Rimka. Jis pasisako nėsas
šalininkas karo stovio įvedimo
ir pageidauja, kad žmonės ne
varžymų būtų tvarkomi, o auk-
lėjimu, bet, atsižvelgus į da-
bartinį visos šalies padėimą
ir į bolševikų agentų atakla-
mą, kuriems joks auklėjimas
nepadėjęs, praneša savo blo-
ko vardu, kad jie balsuosią už
karo stovio įvedimą.

Krikščionių demokratų var-
du kalba M. Krupavičius. Jis
nurodo trumpai, kas darosi vi-
soje šalyje. Ji, girdi, apimta
kari kokia karštinge. Ji dega.
Agitacijos, priešingos Lietuvos
valstybei, eina suoliais. Viskas
stovi, kaip ant vulkano. Tokia-
me atsitikime auklėjimas, švel-
nios priemonės, moraliai pa-
mokymai, nieką negelbės. Rei-
kalingos griežtos priemonės.

Jei mes sakinėsimė moralus,
kuomet Lietuva suėduos ir
savo nagus laiko slapstas prie-
šas-siaubunas, tai gali atsitik-
ti su mumis, kaip su Krylovo
pasakos katinu ir viščiuku.
Mat, pasaka sako: "Virėjų
išėjus iš virtuvės, katinas pa-
sitvėrė viščiuką ir pradėjo jį
ėsti. Parėjo virėjas ir mato,
ką katinas daro. Vietoje kir-
sti jam gerai ir atimti viščiū-
ką, tai jis pradėjo katinui pa-
mokymus kalbėti. Kolei jis
kalbėjo, katinas viščiuką su-
ėdė."

Panašiai gali padaryti prie-
šai su Lietuvos neprigulmybe,
jei nebus pavarotos griežtos
priemonės.

Seimas pripežino reikalingu-
mą įvesti karo stovį.

Tame pačiame posėdyje bu-
vo svarstomas įstatymas ap-
rupinti žeme kariškius. Čia,
kaip visuomet, kilo daug gin-
čų. Žydų atstovas reikalavo iš-
mesti žodžius: "kurie nemoka
žemės ukio darbų dirbti." Jei

tie žodžiai liksią, tai visas
įstatymas busias taikomas
prieš žydus. Gi, ištikrųjų, tie
žodžiai yra prieš visus, kurie
nemoka, ar nenori žemės ukio
dirbti. Jie gali būti ir prieš
dvarininkus, kurie skaitėsi
žemvaldžiais, o sėdėjo Varša-
voje, Paryžiuje, ar kur kitur.

Soc. demok. Venslauskis rei-
kalavo, kad būtų išmesti ir
žodžiai "ir kurie kitų gyvenim-
mo šaltinių turi." Tai-gi jo
nuomone—duoti žemės vi-
siems, kas tik norės, nežiurint,
ar jis ją dirbs, ar ne, ar ki-
tam tuojaus parduos.

Jiems buvo atsakyta, kad
tas įstatymas yra kreipiamas
prieš tuos, kurie žemės ukio
dirbti nemoka, o kitus pragy-
venimo šaltinius turi. Tokis
įstatymas reikalingas, nes žė-
nės gali būti permaža net
tiems, kurie ją moka dirbti, o
kitų pragyvenimo šaltinių ne-
turi.

Po tų išaiškinimų reiklau-
jamos atmainos tapo atmetos.
Liepos 26 d. buvo svarsto-
mas trečiuoju skaitymu su-
manymas "kariškiams žeme
aprupinti." Jis tapo priimtas.
Štai nekuriš to įstatymo iš-
traukos.

1. Kariškiai, Lietuvos pili-
čiai, bežemiai ir mažžemiai,
kurie savo noru arba Lietuvos
vyriausybės šaukiami, stoja
Lietuvos karuomenėn ginti
Lietuvos nepriklausomybės ir,
gindami ją nuo priešininkų,
nebuvo teismo baudžiami ir iš-
tikimai ištarnavo karuomenėje
ligi karo pabaigos ir demobili-
zacijos turi pirmenybę prieš
visus kitus gauti žemės iš val-
stybės.

2. Nurodytoji pirmajame
šio įstatymo straipsnyje kariš-
kių teisė mirus jiems karo lau-
ke arba kitur, einant savo par-
eigas, pereina vaikams ir žmo-
nai, o jų nėsant tėvams.

3. Mažžemis yra tas, kurio
paties nuosavybėje yra ne dan-
giau kaip 10 dešimt arba tėvų
nuosavybėje nedangiau kaip 6
deš, skaitant kiekvienam vai-
kiui, bet išviso nedangiau 20
deš.

4. Šiam tikslui imama: a) iš
esamųjų vyriausybės žinioje
rūšių valstybės žemių, b) iš
privėčiamai imamų iš privati-
nių savininkų, turinčių nuo
300 deš. ligi 800 deš. iki 15%,
iš turinčių daugiau kaip 800
deš. iki 30%.

5. Vienam kariškiui duoda-
ma žemės tokia sąlyga, kad jo
nuosavybėje būtų išviso ir tai
prie daikto:

a) 1-os rūšies nuo 8—12 deš.,
b) 2-os rūšies nuo 12—16
deš.,
c) 3-os rūšies nuo 16—20
deš.,

6. Kiekvienam tokiam besi-
kuriančiam ukui valstybės lė-
šomis yra duodama vieno karo
pašelpa ligi 100 kelmų nuo
6 iki 9 verk. drutumo ir sekla
(Pabaiga ant 3 pusl.)

laimok Gerą Amatą. Už-
dirbk \$35 iki \$75 Savaitę!

Būk kirpėju. Kir-
pėjai visur rei-
kiaujami. Ge-
riausias amatas,
mos išmokiname
į keletą savai-
čių, prityrimas
duodamas moki-
nantis. Vietos atdaros. Specialūs
Kriauštystės Skyrus, mokalas už-
gėdina visus.
MASTER SCHOOL
190 N. State Str.
Kampas Lake str. ant 4ty lubų.

DR. CHARLES SEGAL

Porkėlt savo ofis po num.
4729 S. Ashland Avenue
Specialistas dūlovy, moterų ir vy-
rų ligų.
Valandos nuo 10 iki 12 ryto: nuo
2 iki 5 po pietų: nuo 7 iki 8:30
vakare. Nedėliomis 10 iki 1.
Telefonas Drexel 2880

V. W. RUTKAUSKAS

ADVOKATAS
Ofisas Dūkaišty:
29 South La Salle Street
Kambalis 224
Tel. Central 6390
Vakaraš, 612 W. 33 St.
Tel. Thrd 4661

PRANESIMAS

Dr. M. T. STRIKOL'IS
Lietuvės Gydytojas ir Chirurgas
Perkelti ofisą į People Theatre
1616 W. 47 St. Tel. Boul. 160
Valandos: 1 iki 3 po pietų,
6 iki 8 vak. Nedėl. 10 iki 12 ryto.
Res. 2614 W. 47th Street.
Nuo ryto iki piet.
Tel. McKinley 508

Dr. M. Stupnicki

3107 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Thrd 5053
Valandos: 1 iki 11 12 ryto:
5 po pietų iki 8 vak. Nedėli-
omis nuo 6 iki 8 vak.

DR. S. NAIKELIS

LIETUVIŠ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisą ir gyvenimo vietą
3253 So. Halsted Str.
Ant Viršaus Universal State Bank
Valandos nuo 10 iki 12 ryto: nuo
2 iki 4 po pietų: nuo 7 iki 9 vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12.
Telefonas Thrd 5664

DR. C. KASPUTIS

DENTISTAS
3331 S. Halsted Str.
VALANDOS: 9—12 A. M.
1—5; 7—8 P. M.

Dr. A. L. Yuška

1900 S. Halsted Str.
Tel Canal 2118
Valandos: 10 ryto iki 8 vakare
Gyvenimas
2611 W. 63rd Str.
Tel Prospect 5466.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoją 29 metai
Ofisas 3139 So. Morgan St.
Kortė 32-ro St., Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriškų, Vyriskų, taip pat chro-
niškų ligų.
OFISO VALANDOS: Nuo 10 ryto
iki 3 po pietų, nuo 6 iki 8 valan-
da vakare.
Nedėliomis nuo 9 iki 3 po piet.
Telefonas Thrd 617

A. PETRAIŠIS S. FABIJONAS

A. PETRAIŠIS & CO.
Mortgage Bank
REAL ESTATE—INSURANCE
European American Bureau
Stundis Pinigus, Parduoja
Lietuviškas
NOTARIJUS
809 W. 35th St. Chicago, Ill.
Telefonas Boulevard 614

LIETUVIAI AMERIKOJE.

RACINE, WIS.

Rugs. 27 d. pas mus atsilankė Lietuvos Misijos pirmininkas p. J. Vileišis ir p-lė Jokubaitė. Vakara įrengė L. P. stotis puikiam ir Lietuviams žinomame "Strando" teatre. Publika susirinko daug. Atst. J. Vileišis pirmoje savo kalbos dalyje aiškino dabartinį Lietuvos politikos stovį. Nurodinėjo vertę L. P. bonų ir reikalą kiekvienam įsigyti. Toliau sekė kalba p-lės Jokubaitės, kuri aiškiai nurodinėjo vargus Lietuvių, kuriuos jie kentė ir kenčia nuo savo priešų. Publika jos kalba buvo labai patenkinta.

Jai pabaigus vėl kalbėjo Misijos pirmininkas p. J. Vileišis, nurodymams vidujinį Lietuvos padėjimą dabartinį laiką ir ko šandie Lietuviai reikia, kad kuo greičiau išsivystytų. Prakalbai užsibaigus buvo renkamos aukos nukentėjusiems nuo karo Vilniaus gub. Lietuviams.

Aukos:

J. Gaizauskas	\$10.00
A. Buksys	6.00
A. Simonavičius	2.00
A. Petronis	2.00

Po \$100: F. Razevičius, D. Jackus, J. Rumbutis, L. Krūšienė, A. Pacauskas, P. Zutauskas, S. Urbonas, L. Tautanas, M. Bardauskas, A. Jalinskis, P. Atkočiūnas, K. Sapašas, P. Karaliūnas, M. Digrys, J. Vasiliauskas, A. Vainutis, M. Bubelis, M. Lingys, A. Masiulionis, M. Liaudanskas, J. Rankela ir A. Norbutas.

Viso surinkta \$420.00. Visi tie pinigai bus pasiųsti Lietuvos Misijai, kuri pasiųs Lietuvon virš paminėto vieton.

Kuomet ant rytojaus sutikau kai kuriuos mūsų priešus ir paklausiau, ką mano apie pirkimą bonų, štai ką jie užgiedojo. "Tai-gi, matai broli, kad butų Vileišis ką nors mandagiai pakalbėjęs, tai gal ir butume pirke, o dabar atvažiuo iš Chicago išspūkau ir pasilipęs ant estrados keverzodamas prišnekėjo visokių visokių baikių ir nori, kad mes pirtume. Mums tas neaišku ir mes nepirksime."

Tokiems žmonėms niekados niekas nebuvo aišku ir nebus. Jie netikėjo prezidentui Smetonai, netiki Steigiamajam Seimui ir netiki net patys sau, nes nežino kokiomis vėžėmis jie šandie važiuoja ir kur nuvažiuos.

Netikėjime mes jiems ir nesidukime save suvadžioti. Sicksime savo tikslu.

Racine Juodvarnis.

STEGER, ILL.

Rugsėjo 10 d. tarpe Steger ir Crete miestelių ant kelio šale geležinkelio rasta sėdint nežinomas inteligentiškas Lietuvos kokių 35 iki 40 metų amžiaus, apie 5 pėdų ir 8 colių augščio, sveriantis apie 135 svarus, juodų plaukų ir apie kairę akį didelis ženklas, išrodo lig nuo nudegimo; priešakyje turi tris auksinius dantis, gražiai pasidėjęs. Prie jo rasta čemodanas, nemaža pinigų ir daug paveikslų. Vienas paveikslas yra nepažįstamo kunigo.

Rytą met, apie 6 valandą aplinkiniai ūkininkai pa-

tėmijo jį sėdint ant kelio ir nuolat verkiant. Emus klausinėti jis nieko neatsakė. Tada duota žinia Crete miestelio policijai, kuri atvažiuos pašaukė gydytoją.

Apžiūrėjęs gydytojas liepė jį kogleičiausia nešti į artimiausią ūkė (farmą), nes žmogus turėjo 103½ laipsnius karščio.

Nunešus į ūkininko namus gydytojas ėmė klausinėti vardą, pavardės. Žmogus angliškai atsakė "Nežinau." Klausė, kur yra namai. Vėl atsakė "Nežinau." Rodė jam visokių jo paties paveikslus. Vis sakė "Nežinau." Tik vieną iš visų savo paveikslų jis vadina "daughter Mary." Pamatę tą paveikslą dar labiau ėmė verkėti.

P pinigų rasta vienam voke \$35.00 ir parašyta "Louis," kitame voke \$92.10 ir parašyta "Marie," ant trečio voko lietuviškai parašyta "Draugystė Sv. Petro ir Povylo." Jame rasta \$84.10. Palaidų pinigų rasta \$1,954.28 ir tiktas pirkimas Chicagoj iki Richmond, Ind. visai nevertotas.

Paklausus man, ar suprantu lietuviškai, labai gražiai atsakė suprantas, bet į visokių klausimus nieko neatsakė, tik tai verkė ir angliškai silpnai kalbėjo "daughter Mary", o daugiau nieko. Jokių poperių, iš kurių būtų galima pažinti kuoni esąs, nerasta, tik tai vien akiniai parodo, kad yra pirkti "Burke Optical Co.," Rockford, Ill.

Po to pašaukta du gydytojai specialistai proto tyrinėtojai: vienas iš Chicago, kitas iš beprotnamio Kankakee, Ill.

Abu pripažino jį esant sveiko proto, bet sako esanti "Lack of Memory" (Atminties praradimo liga), paeinanti iš didelio susirupinimo, ar širdies užgavimo, ar noro kokią darbą atlikti, bei mokslą įgyti, o nepasiekus to tikslo, sako, gaudama širdies nusilpnėjimas, apima karštis ir žmogus netenka atminties. Ir jei nesurandama tokios ligos priežastis, sunku tokių žmonių išgydyti.

Todel jei kas pažįsta tokį žmogų, iš kur jis paeina ir kas per vienas, malonėkite kogleičiausia atsišaukti ar tai pas mane, ar tiesiog pas gydytoją, žemiau paduotais adresais, pranešdami kuoni tas žmogus užsiėmė ir ką norėjo atsiekti. Nes tokiu būdu gal pavyks jį pagydyti.

Matydamas vargšą gulintį lovoje tarpe nepažįstamų, jei galėčiau, kaž ką duočia, kad išgelbėti jį iš tos ligos.

Tai-gi, dar kartą sakau, kas pažįstat tokį žmogų, pasiskubinkite pranešti.

Kiti lietuviški laikraščiai Amerikoj malonės šitą žinią perspausdinti, kad kopleičiausia paskelbti mūsų visuomenei apie to nelaimingo žmogaus padėtį.

Jonas Usas.

Antrašas: John Usas, Crete, Ill. arba Dr. A. B. Rubey, Crete, Ill.

CICERO, ILL.

Lietuvos Laisvės Paskolos stotis, norėdama pasekmingiau užbaigti savo darbą, tam tikslui 9 d. rugsėjo buvo sušaukus susirinkimą visų subskripcijų rinkėjų ir šiaip kolonijos darbuotojų, kurie tik prijaucia Lietuvos paskolai.

Susirinkime nutarta aplanuoti kiekvieno Lietuvos namus, neaplenkiant nei vieno asmens ir dar kartą priminti, kad paskolintų Lietuvai pinigų kiek išgalė leidžia.

Mūs, Ciceros kolonijai, Lietuvos Misija, yra paskyrus kvotą 25,000 dol., bet mes iki šiol turime išpirkę tik už apie 19,000 dol. Todel, kad išpirkus kiek da mums truktų iki pilnai kvotai, gerb. Ciceros Lietuviai esate prašomi neatsakyti nuo paskolinimo Lietuvai pinigų, perkant L. L. P. bonus. Ypač kreipiame dėmesį į tuos, kurie dar nėra pirke. Atminkite, kad Lietuvoje mūsų broliai kraują lieja ir galvas guldą, už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Gėda mums būtų, ir didelis nusikalimas prieš tautą, jei mes labiau brangintume savo dolerį už mūsų brolių gyvastį. Dabar atsilankęs bonų pardavėjas į namus bus kartu ir liudytojas apie jus ištikimybę Lietuvai.

Todel dar kartą primename ir raginame pirkti L. L. P. bonų. Lai nelieka mūsų kolonijoje nei vienas Lietuvis, kuris užsitarnautų tautos pasmerkimą. Gi kurie jau griežtai atsisakys, nuo pirkimo ir nerems tėvynės, esančios pavojuje, prašome nors nekolioti jų, kurie atsilankys į tanistų namus Lietuvos reikalais.

RED. ATSAKYMAI.

P-nui P. Jusui, Kenosha, Wis. Krikščionių Demokratių partijos programą galima gauti "Darbininko" administracijoje, 242 W. Broadway, South Boston, Mass.

LAIKYK SVARIAI SAVO ODA.

Visų troškimu yra gerėtis puikia išvaizda, veido gražumu, bet nevisiems žinoma, kad visi spūogai, neaiškumai yra tik atsiliepinimo kokio tai vidurių suirimo arba nelaikymo svariai odos.

Visų pirma turime suprasti, dėl ko ta oda yra. Ji netik gamtos priedangiu kaulams ir gisloms, bet tarpininku kuno karščio tvarkymui ir daug prigelbsti išvartoti kunui kai kurias atmatas.

Pirmiausias ir svarbiausias prižiūrėjimas odos yra švarumas. Maudykis tankiai ir kiauariai vartojant by koki mui-lą. Gerai ir perdėm iššėruokuną, ypač kur randasi spūogai ir nepamiršk baigiant tyru vandeniu persiplauti.

Kartais, jeigu oda kietinasi, arba po maudynių perdaug šiurkšti, geru nurodymu yra pasitepti alyvos aliejumi arba kokia (cold cream).

Nėra joks vaistas, kaip kad tankiai garsinas "Skin food". Ir gausus bei tankus vartojimas tepalų ar kokių kremų yra neįsmingingas ir net pavojingas. Juodspūogiai ir daugelis kitokių spūogų atsiliepia tokiu tepalų vartojimui, bet jeigu ne, tai jau tikru ženklu vidurių suirimo arba netikusio valgio. Tada jau reikalinga kreiptis pas gydytoją, kad suradus tas priežastis.

Geru nurodymu yra burną nuplauti šiltam vandeny, pusėtinai muilo vartojant nors kartą kasdien. Nuprausus reikią šaltam vandeny perplauti ir sausai nusišluostyti išvengiant šiurkštumą.

Svarumas yra geriausias būdas užlaikyti gražią odą.

PIRKITE LIETUVOS VALSTYBES BONŲ.

LIETUVOS ST. SEIMO DARBAI.

(Pabaiga nuo 2 pusl.).

ligi 30 pudų žieminių ir 50 pudų vasarinių javų.

7. Aprūpinus žemę vietos kariškius, gali gauti žemės ir vietos bežemiai ir mažžemiai, ypač tie, kurių laukus priiskirstomo dvaro prieina ir tt.

8. Gautoji žemė negali būti perduota kitiems be vyriausybės sutikimo.

Tai-gi žemės klausimas, vis žengia pirmyn ir prieina prie praktinių rezultatų.

Liepos 28 d. Seimas svarsto įstatymo sumanymą dėl valstiečių atimtųjų žemių ir dvarų žemių smulkinių nuomininkų.

Liepos 28 d. Seimas svarsto žemės reformos įvedamojo įstatymo I dalį. Įstatymą skaitant, siuloma pataisų. Nėkurios jų priimtos.

Atsilankius iš Anglijos prof. Simsonui, kuris daug prisidėjo prie pripažinimo Lietuvos nepriklausomybės de facto, Seimas pertraukia darbą, sutinka prof. garsiu delyn plovimu, išreikšdamas padėką už jo darbuotę Lietuvos labui.

Po to vėl svarstomas žemės klausimas ir galutinai trečiuoju skaitymu priimtas.

Sulyg to įstatymo Lietuvos Respublikos naudai paimami:

- 1) privatiniais asmenims prigulinti miškai ir kirtimai, jei jie didesni negu 25 deš.,
- 2) pelkės ir durpynai,
- 3) atvirieji neįsėdiustanti vandens su upių srovės vieta ir ežerai,
- 4) žemės gelmių turtai ir mineralinių vandenų šaltiniai su eksploatacijai reikalingu plotu.

Majoratai ir lenų teisėmis valdomieji dvarai, taip pat Rusijos caro ar jo valdžios atskiriems asmenims ar įstaigoms Lietuvoje dovanotieji dvarai, žemė ir kitas nejudomas turtas, lygiai instrukcijiniai ir Rusų valdžios palengvintomis sąlygomis įgytieji dvarai su visu jiems priklausomų turtu ir inventoriui skelbiami Lietuvos Respublikos nuosavybe ir buvusieji jų valdytojai jokio atlyginimo negauna.

Nuo dienos paskelbimo šio įstatymo tie visi turtai priklauso Lietuvos Respublikai, bet esantieji valdytojai gali dar naudotis tais turtais, kolei tam tikru valdišku raštu tos teisės nebus jiems atimtos.

V. K.

PRIGAUDINETOJAI KAREIVIŲ UNIFORMOSE.

Prigaudinėjimas visuomenės renkant pašėla sužeistiesiems kareiviams, yra naujas prigaudinėjimo būdas. Devedami uniformas, kiti po kareiviai, ne duodami tarnavę kareiviams, bet pareiklavus valdžios viršininkams, pasirodo, kad net visai kareiviai nesanti, arba jei ir buvę, jau senai paliuosniti.

Šiomis dienomis daug randasi tokių, kurie drįsta neva pardavinėti knygpalaikes, arba žurnalus, sakdami, kad visas darbas ir pelnas skiriamas kareiviams ligonbučiuose. Iki šiai dienai ne vienas nėra pridavęs tų pinigų, kuriuos surinko, ligonbučiui.

Kongresas išleido naują įstatymą "The National Defense Act", kuris nurodo kam pridera devėti uniformą ir ant kokių išlygų, ir pasirodo, kad šie prigaudinėtojai net ir valdžios įsakymus laužo. Bau-

smė už kožną šį prasižengimą nustatyta iki \$300 ir iki 6 mėn. kalėjimo.

Suomi Karės Departamentas praneša, kad ant gatvekampų, trukuose, restoranuose ir t. t. žmonės užkabinti šių prigavikų nesiduotų apvilti, bet praneštų policijai, idant išgaudinėti šiuos apgavikus, kurie savo naudai renka pinigus.

WESTPULLMANIEČIAI!

Atkreipiame Jūsų atydą, kad pas Jus dienraštį "Draugą" atstovauja p. M. Kiupelis 12115 So. Halsted St.

Pas jį galite gauti kasdien nusipirkti "Draugą", taipogi galite užsiprenumeruoti ir apgarsinimų paduoti i dienraštį.

REIKALAUJA.

REIKALINGOS

Jaunos moterys del fabriko darbo.

Prityrimas nereikalingas.

Valandos 9:30 A. M. iki

5:30 P. M.

Trečių lubų (kambarys 30)

62 West Washington St.

Reikalaujame du darbėtu vyrų užimti "janitorius" vietas šv. Bedo kolegijoj. Darbas nesunkus—mokeitis gera. Atvažiuokite arba rašykite šiuo adresu:

Fr. Simon Rakauskas O. S. B.
St. Bede College, Peru, Ill.

ANT PARDAVIMO

krautuvė su bažnytiniais dalykais, k. t. kryželiai, paveikslai, rožančiai, maldaiknygės ir kiti dalykai. Labai patraukli vietoj priešais šv. Jurgio bažnyčios po num. 903 W. 33rd St. Atsišaukite pas

Joną Venckų,

3327 So. Halsted St., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.

Namas 2 rendų po 4 kambarius ir basementas, geram padėjimui. 5040 So. Winchester Ave. Atsišaukti: 2023 W. 50th Street

Ant pardavimo namas ir barnė, su 3 lotais po 30 pėdų pločio. Randasi netoli šv. Kazimiero kapinių, neseniai statyta.

Thos. Kramer,
112th Street & Turner Avenue
Mt. Greenwood, Ill.

ANT PARDAVIMO

gražus mūrinis moderniškas namas, akmenis priešakis, trijų pagyvenimų po 6 kambarius, steam heat, elektros šviesa, cementinis basementas, ažuolo finish visur. Book-cases, lotas 48x125 pėdų. Namas tikrai penki metai statytas. Randasi ant Lowe Ave., arti 33-čios. Kaina tikrai \$16,500.00.

IGNATIUS CHAP & Co.,
31st & Wallace Sts.

ANT PARDAVIMO.

Negirdėta proga gauti gražių dviem pagyvenimais mūrinį namą ir taip pat gerai išdirbtą biznį. Pirmos klesos knygynas ir cigarų krautuvė. Namuose naujansį įtaisymai, kaip va: visame name gasas, geriausi elektros įvedimai, maudynės abejuose pagyvenimuose, basementas, akmenis pamatas 2 pėdų ir 18 colių storas. Grindis basemnte cementinės. Garu šildomas visas namas. Suros naujausio įtaisymo 1-mas pagyvenimų—pirmos klesos knygynas ir cigarų krautuvė kam-pas 47-tos ir Wood gatvės. Grindis mūro, duris ir langai ažuoliniai. 2 pagyvenime duris ir langai taip pat ažuoliniai.

Parduosiu namą ir biznį vi-
dutinę kainą delto kad išva-
žiuoju į Europą. Atsišaukite
tuojau į

P. MAKAREWICZ,
1767 W. 47th St., Chicago, Ill.

PRANEŠIMAS!

Turime gražių laišku

1. Pas Tėvus,

2. Pas Motina,

3. Pas Brolį,

4. Pas Sesių,

5. Pas pačią ir vaikučius,

6. Pas Lietuvos mergaites.

Kiti šiaip su gražiomis eilėmis arba dainomis.

Visi gražiai papuošti. Kaina vieno laiško su pri-siuntimu 10c. Imant daugiau, bus pigiau. Imant daug nuleidžiamas nuomintis. Ant vietos knygyne parsiduoda dar pigiau. Kreipkitės:

"DRAUGO" LEIDYKYNAS,
2334 So. Oakley Avenue Chicago, Ill.

Užsiprenumeruok "Vyti"

Dr. J. J. Bielskis, grįždamas iš Lietuvos, parvežė virš 300 įdomiausių Lietuvos iliustracijų. Su "Vyčio" 9-ju No. išleistu už gegužės 15 d., pradėjome dėti tāsias iliustracijas laikraščio skiltysna. Dabar Lietuvos iliustracijomis puošime kiekvieną "Vyties" numerį.

Vargu kas kita yra taip iškalbinga, kaip iliustracijos. Nė gabiausia parašytas straipsnis, nė turiningiausia kalba neatvaizduoja dalyko taip, kaip iliustracija.

Kai-kurios iliustracijos vaizduoja Lietuvos Valdžios žmones, kariuomenę, kitos vaizduoja turiningą Lietuvos gamtą.

Megi Lietuvą, nori pasigrožėti jaja — užsisakyk "Vyti." Prenumeratos kaina: Metams \$2.50.

"VYČIO" Administracija

3261 S. Halsted St. Chicago, Ill.

MUZIKA

BEETHOVENO KONSERVATORIJOJE muzikos mokslo metas...
Prasidėjo Rugsėjo (September) 8 d. 1920 m.
Mokinama įvairių muzikos šakų. Užrašyti galima bile kada.
3250 South Halsted Street Chicago, Ill.
Telefonas Boulevard 9244

"Draugo" Knygyne

Galima gauti laikraščius iš Lietuvos

"DRAUGIJA"

Nuo N. 1 — 6 (po du numerai knygoje. Knyga \$1.00)

"GANYTOJĄ"

(Dvasiškijai Laikraštį)

N. 6 ir 7 po 35c. Kiekvienas numeris

"ŽVAIGŽDĘ"

Katalikų dvasiškiesiems reikalams laikraštį

N. 6 už 25c.

Adresuokite:

"DRAUGAS" PUBL. CO.

2334 So. Oakley Ave. Chicago, Illinois.

SALTOŠ DIENOS ARTINASI

Vasara jau baigiasi, ruduo artinasi, šaltos dienos ir naktys užims jų vietas, tuomet jų kūnas reikalaus didesnės priežiūros. Labai lengvai yra gauti Colic, diarrhoea ir kitas ligas. Del tokių ligų geriausia turėti po ranka butelį pasiliktinų vaistų Neuropin Stomach Bitters ir imti prie pirmos progos kaip tik jauti šaltį. Jis sušildo sistemą ir sutvarkys Jūsų organus, kad jie reguliariai dirbtų. Kuomet viduriai bus gerai stovęji tuomet ir apetitas sugrįž ir nereikės Jums bereikalingai kentėti. Nusipirk Neuropin Stomach Bitters pas savo vaistininę arba rašyk savo kalbą tiesiai pas J. B. Scheuer Co., 17 W. Austin Ave., Chicago, Ill. (Apę.)

EATONIC

(FOR YOUR STOMACH'S SALT)

Po valgiui neužmiršk, kad geriausias vaistas tavo skilvini yra EATONIC. Prašalina visus nesmagumus suvirškinimo, o tas reikią, kad reikią pamėgint viena. Parduodama pas visus aptiekorius.

KURSAS NUPUOLĖ.

1000 AUKŠTŲ \$25.00

Tai geriausia dabar gauti pinigų Lietuvoje.

Pasai grįžimui Lietuvon, laivakortės, pastikimas ir palydėjimas ant laivo. Padarymas visokių dokumentų. Rašdami pridėkit 2c. stampą.

P pinigų siųskite per Money Order.

F. MIKOLAINIS,
53 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

PIRKITE

LIETUVOS PASKOLOS BONUS

CHICAGOJE.

KATALIKISKOS SVENTES.

Ketvirtadienis, Rugsėjis 16 d., Kornelijus, Ciprijonas.
Penktadienis, Rugsėjis 17 d., Sv. Pranciškaus 5 žaidžios.

APARTAMENTINIAI NA- MAI NETURĖS ANGLIJ.

Mažai anglų visame mieste.

„Didžiojo apartamentinių namų Chicagoje nerai nei galo anglies. Ir anglų labai mažai kituose namuose. Galvijų skerdyklės, pieno kompanijos ir kitos mūsų mieste didžiulės firmos palaikomos judėjime tik, taip sakant, iš rankos burnon. Nėra anglų ištekliaus pirklių sandeliuose. Ir nuo praeito šausio ligi Kovo Chicago buvo prigulminga nuo anglų kokie buvo pagaminti praėjus rudenį. Nes geležinkelių kompanijos nepajėgia kaip čia, taip kitur užtektinai pristatyti anglų.“

Taip pareiškia anglų komiteto iš Chicago „real estate board“ pirmininkas Orr. Jis šaukia Chicago į persėpę gyventojus kuoveikiau tuo klausimu pagalvoti. Nes prisitarti žiemai išteisybės gali but kur-kas blogiau, negu manoma. Ir jei žiemos metu šalčiai pakils, čia bus galima pamatyti baisių nelaimių dėl anglų pritrūkimo. Nes nesant anglų, nebus darbo, bus šalta ir nebus duonos.

PLĖSIKAI GEROKAI PASI- PELNIJO.

Išvežė \$37,000 vertės svaigalų.

Užpraėjus naktį plėšikai buvo užpuolę du sandelius degtinė. Iš vieno sandelio, 2622 No. Clark gat., paimta \$27,000 svaigalų. Iš kito, 2530 Elston ave., \$10,000 vertės.

Pirmąją vietą užpuolė penki plėšikai. Jie buvo persitaisę poliemonų uniformomis. Tenai jiems lengvai pavyko. Nes kaippo poliemonus juos vidun įsileido naktinis sargas. Jiems to ir terekėjo.

Kiton vieton keli plėšikai varu buvo įsilausę ir kelis darbininkus subraklinę.

PLĖSIKAI SURAIŽĖ DEN- TISTĄ.

Jo šoferį gerai apmušė.

Vakar anksti keli plėšikai sulaikė ties Wabash ave. ir 49 gat. automobilii pravažiuojantį dentistą Kostorskį, gyvenantį po num. 1215 Wes Garfield boulv. ir turintį ofisą po num. 4656 So. Ashland ave.

Kostorski važiavo su šoferiu John Kasper. Sulaikę automobilii plėšikai išmetė laukan šoferį ir su dentistu nuvažiavo. Vaziuojant atėmė nuo jo pinigų, laikrodėlį ir kitus daiktus.

Dentistas nenorėjo piktadarjams pasiduoti. Mėgino pakelti trukšmą. Už tai jis su peiliu suraižytas.

Ties 47 ir Wallace gat. plėšikai Kostorskį išstūmė iš automobiliaus ir vieni sau nuvažiavo.

IS KAVINĖS IŠNEŠTA — \$350.

Penki plėšikai įsikraustė kavinę po num. 2101 So. West ave. Paimta \$350.

PO RINKIMŲ.

Vakar Chicagoje ir visoje valstijoje įvyko valstijiniai „primary“ rinkimai. Kiekviena partija paskyrė nuosavus kandidatus į įvairias valdviates. Tie kandidatai bus renkami generaliuose šalies rinkimuose, Lapkričio 2. Tuomet bus žinoma, katraja partija žmonės labiausia pasitiki.

Vakar Chicagoje „primary“ balsavimai pasižymėjo tokiomis žiaurībėmis, kokių čia nekuomet dar nėra buvę. Ne tik įvyko užpuolimai, bet dar žmogžudystės. Vienas žmogus nužudytas, daugybė sužeistas. Suareštuotų galybės. Kelias žmonių balsavimų metu nuo gatvių tiesiog pagrobta, nuvežta automobiliais kur atokiau vieton ir pamesta.

Duodant spaudon „Draugą“ buvo mums žinoma, jog republikonų partijos Thompson srovė jma viršų. Bet tikros balsavimų pasekmės dar nebuvo žinomos.

PASIBAIGĖ „SWITCHME- NŲ“ STREIKAS.

22,000 sugryžta darban.

Vakar formaliai paskelbta, jog „switchmenų“ streikas Chicagoje pasibaigęs ir apie 22,000 streikavusių darbininkų gryžta darban senomis sąlygomis, ne tik nieko nelaimėję, bet dar netekę teisių naudoties senųjų darbininkų privilegijomis. Nes geležinkelių kompanijos juos paims darban kaippo visai naujus darbininkus.

Už tą streiko pralaimejimą kalti patys darbininkai, paklausiusieji savo radikalių vadų, norėjusių gyvuojančias geležinkeliečių organizacijas.

PRAZUVO 18 AUTOMO- BILIŲ.

Praeitoje paroje Chicagoje pavogta 18 automobilių. Vagiliai smarkiau ir vėl subruzdina.

APIPLĖSTA RESTORANAS.

Trys plėšikai apiplėšė restoraną po num. 3201 West Grand ave. Išnešė \$175.

PAVOGTA CHEMIKALIŲ.

Keli apsiginklavę plėšikai įsilausė Rubino chemikalijų dirbtuvėn, 2206 McCormick av. Išnešta chemikalijų vertės \$1,200.

PRANEŠIMAS CHICAGOS LIETUVIAMS.

Lietuvos Prekybos Bendrovė jau atidarė savo centralinį skyrių Chicago mieste po numeriu

3249 South Halsted Street.

Patartina Chicago ir apie linkės Lietuviams kreiptis su visokiais reikalais čia pat ant vietos negu kur kitur pas sveitintaučius, nes pas savus visuomet gausi geresnį patarnavimą.

Lietuvių Prekybos Bendrovė jau visiems žinoma kaippo teisingai patarnaujanti pinigų siuntime Lietuvon ir kitais savo darbais. Tai gi jei turi kokius reikalus kreipkis į Bendrovės ofisą virš paduotu adresu, o teisingas patarnavimas užtikrintas. (Apg.)

SKAITYTOJŲ BALSAI.

„DRAUGO“ IR „NAUJIE- NŲ“ PIKNIKAI.

„Naujienu“ redaktorius savo laikraščiui No. 214 paduoda savo skaitytojams apie „Draugą“ pikniką, kaip nesusisėkęs, kaip už baro „munšainės“ negėrė ir nei kokios linksmybės neturėję. Sako, „Naujienu“ piknike daug linksmiau buvę. Visi už, dainavę.

Dabar turū ir aš ką nors pasakyti apie buvusį šmet „Naujienu“ pikniką Gardner darže. Iš ryto susirinko naujieniečiai ir minėtą daržą ir visi nuliudė vaikščiojo, kaip mūsė perkandę. Ponas Grigaitis, matydamas savo pasekėjus nelinksmius, pradėjo sakyti prakalbą ir girti „Naujienu“. Gyrė savo skaitytojus, gyre socialistus, gyre ir velnių kupelių Mockų, o kitus visus žemino.

Ant galo pradėjo kviesti savo skaitytojus pirkti „Naujienu“ šėrus. Girdi, draugai, reik daug pinigų, o neperdaugiau sia jų yra. Pradėjus jam apie šėrus kalbėti, visas jo menkas būrelis pradėjo skirstytis. Aš vienam „Naujienu“ skaitytojui sakau: pirk šėrą, tai gerai plėtosis „Naujienu“. „Mat, tai“ atsakė man naujienietis, „kaip ponas Grigaitis ukvatią, kad pirkume. Taip, skaityti „Naujienu“ aš skaitau, bet šėrą nepirksiu, nes jose nieko gero nėra, vien tik laiškai iš Lietuvos sudėti ir tie be jokios vertės. Pav. kaip Kliaukalų kiauless socialistams bulves iškisno ir tt.“

Naujieniečiai savo piknike taip „linksminosi“, kad ant ryto daugelis net darban negalėjo nueiti. Vienas su pramušta galva ir porą savačių negalėjo eiti darban. Jei būtų reikalas, galėčiau net vardus, pavardes tų žmonių pasakyti, katrie nukentėjo „Naujienu“ linksmame piknike. Kas jiems užkenkė ne mūs darbas surasti.

Socialistų draugas.

IS CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

IS WEST SIDE.

Sekmadienį, Rugsėjo 12 d., š. m., L. Vyčių 24 kuopa buvo įrengus vakarą su puikia programa p. M. Meldazio svetainėje. Šita jaunuošenės kuopa visuomet patenkina publiką savo gražiomis programomis bei vaidinimais. Gi šita kartą tai netik patenkino, bet ir užlavėjo.

Buvo pirmą kartą vaidintas žymaus mūsų rašytojo-poeto Vaičiūno naujas veiklas „Svintant.“ Tas veiklas yra gražus, turiningas ir ryškiai perstato Lietuvos vargus, jos kančias iškentėtas po svetimu jungu, pagaliaus atbudimą ir jos dvasios kilimą.

L. V. 24 kuopos artistai-mėgėjai puikiai ji atvaidino sekmdienio vakare. Visi jie savo roles gerai mokėjo, tat ir užduotis kiekvienas bei kiekviena gerai atliko.

Senio rolę vaidino p. P. Cibulskis. Trijų dvasių rolėse buvo p-lės: B. Lapinskaitė, S. Radzevičiūtė ir P. Laurinskaitė. Kaimo merginų rolėse buvo p-lės: Staungitė, Vilkiūtė ir Mastauskaitė. Ukininko rolę — P. Kiela, I-mo kaimyno rolę — J. Mikulėnas, II kaimyno — A. Budavičia; piemenio N. N. Dainas dainuoti padėjo prof. A. Pocius choristai ir choristės.

Programos vedėjum buvo Jonas P. Poška. Jis, atidarydamas vakarą, trumpai paaiškino naujo veikalo turinį, kad visi žmonės suprastų. Paskui trumpoje prakalboje kalbėtojas ragino jaunimą prie mokslo; tėvams patarė leisti savo mergaites, pabaigusias pradinę mokyklą, į Sv. Kazimiero Akademiją, kur jos atsakančiai bus priręgtos prie gyvenimo. Vaikinams jauniems ir suaugusiems patarė griežties prie mokslo geros mokyklos. Jo kalbą sekė gausūs aplođismentai.

Dar keli žodžiai apie vaidinimą. Kuomet ant scenos pasirodydavo nepaprastas reginys arba pasigirdavo nepaprasti išsireiškimai, tai publikoje pasigirdavo gausus rankų plojimas. Pradedant vaidinti pradėjo kilti ir žmonių upas. Tą upą lengva buvo matyti ir jausti.

Be kuomet paskutiniame akte atnešė rutį ir mirtų vainiką padėti ant kapo už laisvę žuvusio karžygio ir atnešta Lietuvos trispalvė vėliava, tada publika nebeišlaikė lygsvaros: griausmingas rankų plojimas, sykiu susidėjęs su koku tai nepaprastu užsiu, ilgai nesiliovė. Tokio įspūdžio niekas dar iki šiol nebuvo įgavęs p. M. Meldazio svetainėje. Iš to galima suprasti, kaip Lietuviai atjaunčia savo tėvynės dvasią, kaip jie gerbia ir myli savo garbingą trispalvę vėliavą ir nevienas jau yra pasiryžęs už tėvynę, už laisvę ir už jos vėliavą ir galvą padėti.

Publikos buvo pilna svetainė. L. V. 24 kuopai bei jos artistams-artistams priguli nemaža garbė.

Poetas Vaičiūnas atliko didelį darbą, parašydamas toki naudingą veiklą. Dabar musų, jaunime, ypač L. Vyčių, ir Moksleivių užduotis yra gerai išskaityti tą veiklą, suprasti ją ir atvaidinti visose Lietuvių kolonijose, kad supažindinus visus savo brolius su tomis mintimis, su taja dvasia bei su pačiu veikalu.

Visos kitos L. Vyčių ir A. L. R.-K. Moks. S-mo kuopos paimkite L. V. 24 kuopos pavyzdį, atvaidindami nors po vieną kartą tą nepaprastai gražų veiklą.

Jaunime, tautos viltis, rašykis L. Vyčių organizacijon, o kuris arba kuri esate moksleiviai, rašykites Moksleivių organizacijon. Tėvynę mūsų darbų lankia! Petras.

PRANEŠIMAS.

Jonas S. Wisockis perkėlė savo gyvenimo vietą iš 8418 Gilbert Court į 3212 Auburn Ave., Chicago, Ill.

SPECIJALIS UŽPRAŠYMAS.

Chicagos ir apie linkės jaunimui.

L. Vyčių 13 kuopa kviečia visus ant pirmo Iškilmingo Balian Rugsėjo 19 d., 1920 m., School Hall svet., 4758 So. Honore St., 7 val. vakare.

Reikia pažymėti, kad tas vakaras ne del pelno surengtas, bet vien tik del supažinimo Chicago jaunimo su mūsų veikimu. Tame vakare bus puikiausia muzika kokios dar nekuomet nebuvo ant kitų vakarų; bus skrajojanti krasa del suėjimo į pažintį Chicago ir apie linkės jaunimui, nes pirma gal ir paskutinė tokia proga, kad galėtumėt susieti. Iškilmės tokios kokios dar nekuomet Chicagoj nebuvo.

Užganėdinimas užtikrintas visiems. (Apg.)

SAUGUS VAŽIAVIMAS LIETUVON

TIESIOG

Per LIEPOJU Laivakorte \$145.00 — Per HAMBURGA Laivakorte \$120.00

PÁSPORTUS IR VISKA KAS REIKIA KELIONIEJ PARUPINA ATSAKANČIAI.

Pinigus siunčia pagal dienos kursa persavo atstovus Vokietijoje ir Lietuvoje ir iš moka grynais pinigais paskutinese pašose ir pristato kvita siuntėjų su parašu pamejo.

PINIGAI NUEINA I 40 DIENU

DRAFTUS parduoda I LIEPUVA ir visas svieto dais pagal dienos kursa o už suma virš \$1,000.00 dar pigiau.

A. PETRATIS

S. L. FABIAN

EUROPEAN AMERICAN BUREAU

A. PETRATIS ir S. L. FABIAN Vedėjai.

809 W. 35-th. St. (kampas Halsted ir 35-tos gatvių.)

Valandos: nuo 9 ryto iki 6 vakare kasdiena
VAKARAIŠI 9 valandai—Utarininkais, Ketvergais ir Subatomis,
NEDELIONIS iki 3 valandą po pietų.

Tel. Drovė 7647
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak
Seredomis nuo 4 lyg 9 vakare
4713 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės

Telefonas Pullman 456
Dr. P. P. ZALLYS
Lietuvia Dentistas
10801 So. Michigan, Avenue
Roseland, Ill.
VALANDOS: 9 iki 9 vakare.

J. P. WAITCHES
ATTORNEY AT LAW
LIETUVIS ADVOKATAS
VAL. Vakaraš 7 iki 9
Nedėliomis 11 iki 1.
4509 S. Ashland Ave, Chicago, Ill.
Phone Yards 1055

DR. S. BIEZIS.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR
CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Tel. Canal 5222
Res. 3114 W. 42nd Street
Tel. McKinley 4988

S. D. LACHAWICZ
LIETUVIS GRABORIUS
Patarnauja, mūdovose ko pigiau.
Reikie mēdžiū atsiųskiti, o mano
darbu būsite užgondinti.
2314 W. 23 Pl. Chicago, Ill.
Tel. Canal 2196.

Resid. 1139 Independence Blvd.
Telefonas Van Buren 294

DR. A. A. ROTH,
Rusų gydytojas ir chirurgas
Specialistas Moteriskų, Vyriškų
Vaikų ir visų chroniskų ligų
VALANDAS: 10—11 ryto 3—5 po
pietų 7—9 vak. Nedėliomis 10—12
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drovė 9693

„Jie Neatsiliepia“

LABAI tankiai pasitaiko kad šaukiamasis numeris nieko neatsako, operatorka reportuoja kad ant to numerio nieks neatsilepia. Prityrimas parodo kad labai retai operatorka apsirinka. Tankiai pasitaiko kad nėra namie. Kaip kada nesiskubina atsakyti. „Jie neatsiliepia“ raportų būtų daug mažiau jeigu prenumeratorai pasiskubintų atsakyti kuomet varpulis suskamba.

CHICAGO TELEPHONE COMPANY

PRANEŠIMAS.

Daktaras Makaras, Lietuvis

Atidarė dar vieną ofisą savo namuose,
10538 PERRY AVE. ROSELAND, ILL.
Iš ryto nuo 8 iki 9; ir vakare nuo 5 iki 6.
OFISAS: 10900 MICHIGAN AVE.
Val. ryto 10 iki 12; po pietų 2 iki 4; vak. 6-30 iki 8-30.
Telefonas Ofiso ir Rezidencijos, PULLMAN 342.

SKAITYKITE IR PLATINKITE „DRAUGĄ“

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE

NĖMOKĖSI PINIGUS BEREIKALO

Mūsų krautuvė—viena iš didžiausių Chicagoje

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinelių laiskams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, žibintus ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių, armonikų rusiškų ir prusiškų išdirbyčių. Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklius draugystėms, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakančiai.

Steponas P. Kazlawski

4632 So. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas: DROVER 7309

